

BRANKO ČEĖEC

Télrevaló

*Zuhog, zuhog az elektromos fizimiska.
Deflorált szavak szitkozódnak.
Ezt hallani: Beng! Beng!*

Egerem nem álmodik rózsaszín metanyelvről,
nem durmol hangos mondatot, nem szimulál
homályos *Creedence*-eket.
Elaludtam a klavírozó Niagara
sávjai mentén. A másik szólam
szaxofon. Drága, mérgező szaxi.
Elúsztatja a saját, egyetlen reggeli turbékolását,
a hangicsálót s mámorítót, mint a fény ócska szlalomja
Kulušićban,
amíg patetikusan füstölög a hosszú gyári
transzverzális
Honolulu – Lou Reed
(hosszú, akár a plurális és az alpinista meredély
orgiasztikus Svájccal és könnyen
pengető fiatal orangután testtel.)
A filmkockába gyarmati banánok
juke-box-a hatol
(a jövő hajtóanyaga).
Egyenként mutatkoznak be,
zúzó heavy-metállal, szólnak:
„Jó napot!” „Van por?”
„Rendelkezik-e a szakszervezet saját Télapóval?”
A farkos úrnak nem kellemetlen:
iszogatja keresztezett görkoris
végtagjait
7-től 3-ig lesben áll,
amikor már a „Nagyváros Fényei” uralkodnak
koromsötétséggel a szemekben.
S akkor, monoton képeslappal,
kifakul a Wall Street az emlékezetemből.
Ez lehetne álom.
Esetleg poétika.

Folytatásos infláció,
bíborszínű eső,
vagy műsor a televízióban.
A képernyő földalatti pofája jelenik meg
amelyen magamnak beszélek, egyenesen a katódcsőbe:
„Te Čegec, félős, tarkabarka ping-pong vagy!”
Nincs többé labdázás; nincs: „Cibona
vendégjátéka!”
Még egy izraeli vereség áll
a mózesi irodalom zsúfolt ajtaja előtt,
de akkor újra, kora reggel,
kék hetes úszik a hidak nélküli Száván.
Füstöt pöfékelek s lopom a deszkákat az építkezésekről,
zúzmarás álomért s forró télért.
Ugyan már, lopni teljesen normális lett,
állandóan visszhangzik a zaj a szomszédos kertekből,
tisztviselők settenkednek mérőszalaggal és hőmérővel,
a postás nem száll le a csengőről,
amely mindenkinél cseng,
kint – 22.

Feketén

a kirchneri képen a nők,
feketében sétálgatnak verssor z. makovic költeményéből.
belébotlottam a radió utcában,
harminc méterre a városkaputól.
az asszonyok feketében mormolták ott
alázatosan a rózsafüzért.
a pizzeria falán
feketével spréztett felirat: PUNK IS DEAD és
SID VICIOUS EGY FASZKALAP.
a gang of four tagjai testhez simuló viharkabátban
kőbelépőt árultak,
fekete műanyag zacskóba csomagolva.
a revolveremben nem volt lövedék.
zsebemből kicsúszott egy cédula
láthatatlan szöveggel
a fekete háttéren.
tudtam, ez állt rajta:
FEKETE.

Mereven

Az ablakon kivillanó tekintet sötét szemüvegbe zárul.
 Az allegorikus *simple minds* hármassugrás és a kompjútergrafikák
 lecserélték a *laki pingvini* lavináját.
 Tükrökkel borított falak között állok.
 Ez az én koncentrált világom. Feledni kezdem
 a kötelező olvasmányok egykori figuráit. Ők zavarosan
 ugrálják át a jó hangzás húrjait, hosszú,
 monoton üresjáratba sorakozva. Mindig is
 így képzeltem el a l'art pour l'art-t. Találkoztam vele
 az új éra egy másik századának video-recorder
 temetőjében. Akkor még vetítették Andrija
 Maurović rajzfilmjeit meg más szoft pornókat.
 Hogyan hangzik a kilowatt?
Ezerötszáz alumínium pénzérme 1963-ból!
 Hat évvel korábban születtem.
 Ki ismeri a születésnapot?
Rettenetes az anarchia a lelkemben!
 Nem hiszem, hogy esni fog. Oly hideg a víz.
 Oly meleg a kéz. A szépség az utcára keveredett.
 Kinek ütött az órája?

Az üresség illatos antológiája

A szép test megformálja a patetikus emlékek mondatait.
 Csak egy kiskölyök voltam, aki ebből a szakadékból mászik ki és
 aki bizonytalanul rakosgatja össze gyermekkorá szomorú tájképének mozaikját.
 Üdvözölte az irodalom ragyogó terepe:
 Karl Maytól Matošig,
 Dživo Bunić-tól Rimbaudig, Poundig, Celanig.
 Handkén át Tomaz Šalamunig.
 Minden fejezet friss örömet hozott.
 Bánat követte.
 Üresség.
 Minden új könyv új és kegyetlen amputáció volt.
 A felismerés jelenetei és a halál jelenetei
 az egyesülés örvényében.
 Eltűnedezték a mozaik kockái hosszú és végleges sorozatban.
 A bomlás utolsó stádiumában új jelentéseket kellene beléjük írni.
 Pillanatnyilag keresem őket.

Az elektronika konvojai

A kimondott durvaság könnyeket csal kislányom arcára:
valaha egész világa hatalmas csokoládé volt, ajándék
egy utazásról a szomszéd országból. Most eszkalálódnak a dolgok.
A képernyő és a videoszalagok között a primitív elektronika
katasztrófa és barikád konvojai; itt mindent könnyű megjegyezni, de még
könnyebb kitörölni csontropogás, s az elektronikus forradalom ártatlan
gyerekhadának láthatatlan sikolyai közepette, mely – mint minden
forradalom – érzéketlenül falja föl a tulajdon gyermekeit.

Virág Zoltán fordításai

Branko Ćepec 1957-ben született Kraljev Vrh-ben. A zágrábi egyetemen kroatisztikát és összehasonlító irodalomelméletet végzett. Költőként, kritikusként, esszéíróként és műfordítóként egyaránt jelentős szerző. Műveit német, francia, szlovén, magyar, macedón és ruszin nyelvre fordították. A Quorum (lap- és könyvkiadó), a Pitnaja, a Polet, a Republika, és az Oko (új sorozat, 1990) folyóiratok szerkesztője. Korábban a Mladost kiadó szerkesztője volt. Az MD kiadóban elindította a Plexus könyvsorozatot, melyet Miroslav Mićanović-tyal együtt szerkeszt. A Meandar kiadó vezetője. A Horvát Független Könyvkiadók Egyesületének (HNN) elnöke. Jelenleg a horvát kulturális miniszter helyettese. Kötetei: *Eros-Europa-Arafat* (1980), *Presvlačnje avangarde* (1983), *Zapadno-istoči spol* (1983), *Melankolični ljetopis* (1988), *Ekrani praznine* (1992), *Fantom slobode* (1994). Legutóbb magyarul: *It's only rock and roll*. (Ford.): Fenyvesi Ottó. In: *EX évkönyv*. Forum, Újvidék, 1990. 146–147. (A fordító, V. Z. megjegyzése)